

MUSATOSSUT

TUNNETAITO-OHJEET

Euroopan unionin
osarahoittama

Elinvoimakeskus

jamk

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

GRADIA

Kasvattajalle

Tunnetaito-ohjeet ovat konkreettinen ja helposti käyttöön otettava työkalu lasten tunnetaitojen harjoitteluun. Ohjeiden avulla tunteisiin tutustutaan leikin, musiikin, videoiden ja keskustelun kautta.

Tutustukaa tunteisiin pulmamajavideoiden avulla ja keskustelkaa niistä yhdessä. Keskustelun tukena voitte hyödyntää tunnemittareita, joiden avulla lapsi voi kertoa, miltä tunne tuntuu ja kuinka voimakkaana. Löydätte kivoja tunneleikkejä tunnetaito-ohjeiden lopusta.

Tunnetaito-ohjeet sisältävät viisi tunnetta:

- viha
- ilo
- suru
- kiltteys/hellyys
- pelko.

Pulmamajavideot: Pulmamajavideoissa Musatossujen käsinuket Hipsu ja Tipsu kohtaavat erilaisia tunteita arjen tilanteissa. He miettivät ratkaisuja yhdessä Musikatin kanssa. Miettikää tekin erilaisia ratkaisuja.

Tulostettavista materiaaleista löytyy:

- Tunnemittarit: viha, ilo, suru, reilu kaveri ja pelko
- tunneleikkiohjeet, jotka sisältävät leikkien lisäksi myös musiikkivinkejä sekä soitto-ohjeita.
- Musatossut-toimintakorttipaketti (6 korttia tunteista ja 4 korttia kommunikatiosta).

Käyttöohjeet vaiheittain:

1. **Valitse tunne.** Valitse päivän tai hetken tunne (viha, ilo, suru, kiltteys/hellyys, tai pelko) lasten tarpeiden tai ajankohtaisen tilanteen mukaan.
2. **Tutustu tunnetaito-ohjeeseen.** Tutustu kortin kuvaukseen siitä, miten tunnetta ilmaistaan musiikin ja liikkeen avulla. Käy läpi leikki- ja musiikkivinkit sekä tunnemittari, joka auttaa lasta sanoittamaan tunteen voimakkuutta.
3. **Katso Pulmamajavideo.** Voit katsoa itse ennakoon tai yhdessä lasten kanssa. Video johdattaa tunteen äärelle lapsentasoisesti ja herättää yhteistä keskustelua.
4. **Kokeile leikkiä ja musiikkia arjessa.** Käytä lauluja ja leikkejä aamupöydässä, ulkona tai rauhoittumishetkissä. Anna tunteelle tilaa ja sanoja sekä kokeile niitä myös kehollisesti. Muistathan, että jokainen lapsi kokeilee ja ilmaisee tunteita omalla tavallaan. Me aikuiset tuemme ja kannustamme lasta tunteiden hyväksyvään ja turvalliseen ilmaisuun.

ILO

[Tunnepulmamaja video](#)

Tunne musiikissa ja liikkeessä näyttäytyy seuraavanlaisesti:

- Musiikin nopea rytmi, kirkas sointi ja terävät iskut luovat energisen, kevyen ja leikkisän tunnelman.
- Liike on rytmikästä, spontaania ja vapaata, sisältäen hypähteleviä kevyitä askelia ja nopeita suunnanvaihtoja.

Kokeilkaa yhdessä lasten kanssa millaisella musiikilla ja liikkeellä ilmaisette ilon tunnetta.

Helpot, nopeasti omaksuttavat leikit:

- [Jaakko kulta - musiikkiliikunta- ja soittoleikki](#)
- [Muotilaulu - tunne- ja musiikkiliikuntaleikki](#)
- [Pikkutossut tunteiden pyörteissä - luova tunne- ja liikuntaleikki](#)
- [Siispä heilutamme häntää - vuorovaikutusleikki](#)
- [STOP! - tunne- ja musiikkiliikuntaleikki](#)
- [Tervetuloa alkulaulu - tuokion aloitusleikki](#)

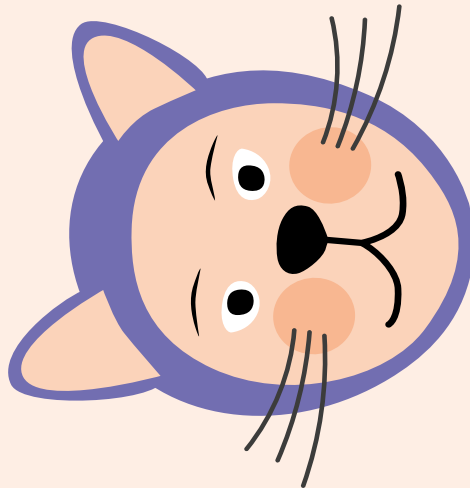
Hieman enemmän valmistelua tai opettelua vaativat leikit:

- [Arkiblues \(Tunneblues\) - arkiaiheiset leikit](#)
- [Kaverilaulu - tanssi- ja vuorovaikutusleikki](#)
- [Tunteellinen eläintarha - luova tunne- ja liikuntaleikki](#)

Löydät kaikki Musatossujen leikkiohjeet osoitteesta oomc.fi > Musatossut > Leikkipankki ja tulostettavat materiaalit

ILOMITTARI

1

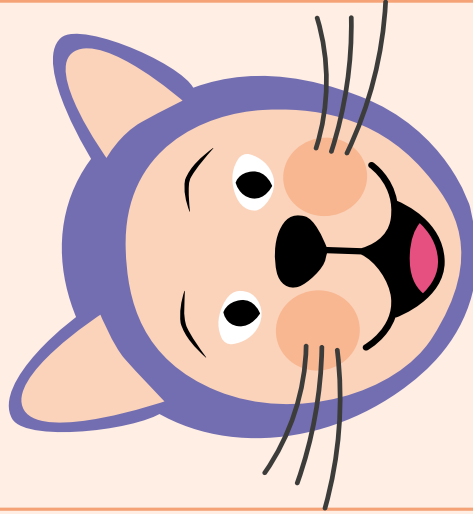

EN OLE
ILOINEN

2

OLEN VÄHÄN
ILOINEN

3

OLEN TODELLA
ILOINEN

PELKO

[Tunnepulmamaja video](#)

Tunne musiikissa ja liikkeessä näyttäytyy seuraavanlaisesti:

- Musiikin nopea rytmi sekä äkilliset voimakkuuden ja rytmin vaihtelut luovat jännittyneen tunnelman.
- Liike on nopeaa, nykivää ja vaihtelevaa sekä jännittynyttä, pientä ja varovaista.

Kokeilkaa yhdessä lasten kanssa millaisella musiikilla ja liikkeellä ilmaisette pelon tunnetta.

Helpot, nopeasti omaksuttavat leikit:

- [Merikalat - leikkivarjoleikki](#)
- [Muotilaulu - tunne- ja musiikkiliikuntaleikki](#)
- [Sammakkoguru - luova tanssi- ja rauhoittumisleikki \(leikkiohje 1\) sekä rentoutumis- ja kehon hahmotusleikki \(leikkiohje 2\)](#)
- [STOP! - tunne- ja musiikkiliikuntaleikki](#)
- [Tervetuloa alkulaulu - tuokion aloitusleikki](#)

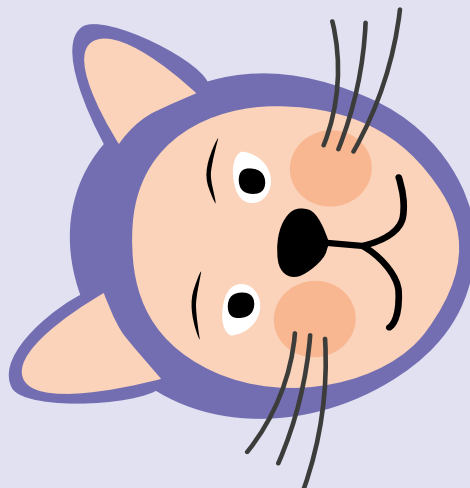
Hieman enemmän valmistelua tai opettelua vaativat leikit:

- [Arkiblues \(Tunneblues\) - arki aiheiset leikit](#)
- [Soudeteaan \(keinutaan\) - keinumisleikki](#)
- [Tunteellinen eläintarha - luova tunne- ja liikuntaleikki](#)

Löydät kaikki Musatossujen leikkiohjeet osoitteesta oomc.fi > Musatossut > Leikkipankki ja tulostettavat materiaalit

PELKOMITTARI

1

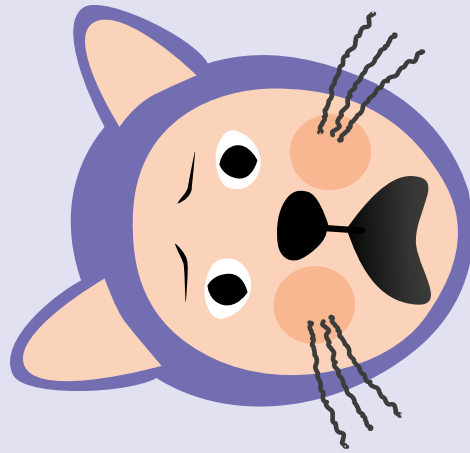

EN
...
PELKÄÄ

2

PELKÄÄN
VÄHÄN

3

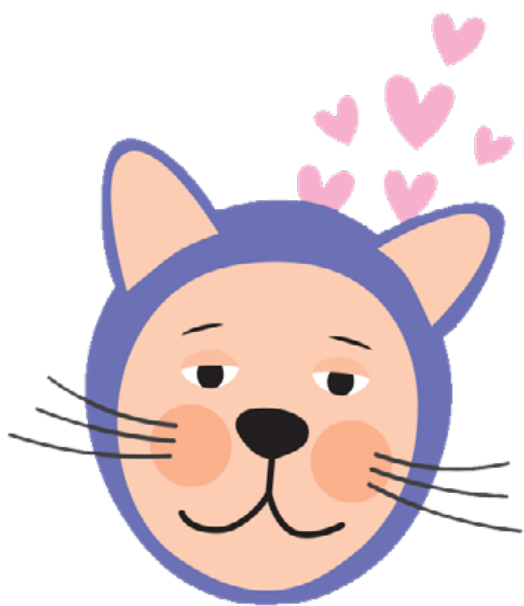

PELKÄÄN
PALJON

KILTTEYS / HELLYYS

[Tunnepulmamaja video](#)

Tunne musiikissa ja liikkeessä näyttäytyy seuraavanlaisesti:

- Musiikin hidas rytmi sekä pehmeä ja matala sointi luovat lämpimän ja rauhoittavan tunnelman.
- Liike on pehmeää, hidasta ja kevyttä edeten varovasti ja sulavasti kuin halauksessa.

Kokeilkaa yhdessä lasten kanssa millaisella musiikilla ja liikkeellä ilmaisette hellyyden tunnetta.

Helpot, nopeasti omaksuttavat leikit:

- [Minun ystäväni \(on kuin villasukka\) - hellä rauhoittumis- ja vuorovaikutusleikki](#)
- [Muotilaulu - tunne- ja musiikkiliikuntaleikki](#)
- [Pikkutossut loppulaulu - tuokion loppulaulu](#)
- [STOP! - tunne- ja musiikkiliikuntaleikki](#)
- [Tervetuloa alkulaulu - tuokion aloitusleikki](#)

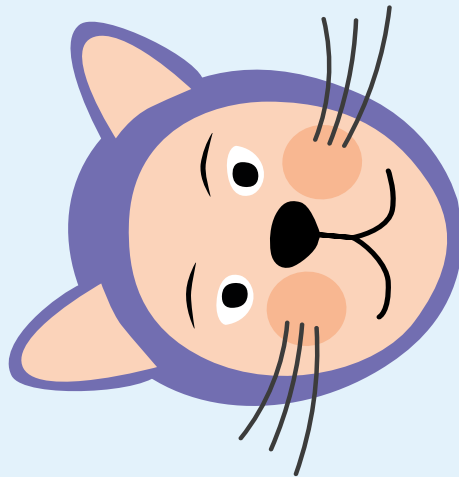
Hieman enemmän valmistelua tai opettelua vaativat leikit:

- [Arkiblues \(Tunneblues\) - arki aiheiset leikit](#)
- [Tunteellinen eläintarha - luova tunne- ja liikuntaleikki](#)

Löydät kaikki Musatossujen leikkiohjeet osoitteesta oomc.fi > Musatossut > Leikkipankki ja tulostettavat materiaalit

REILU KAVERI -MITTARI

1

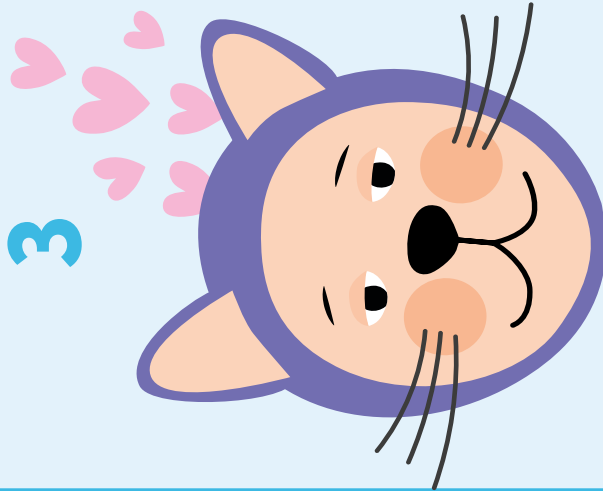

EN OLE
REILU KAVERI

2

OLEN AIKA
REILU KAVERI

3

OLEN TODELLA
REILU KAVERI

SURU

[Tunnepulmamaja video](#)

Tunne musiikissa ja liikkeessä näyttäytyy seuraavanlaisesti:

- Musiikin hidas rytmi sekä matala ja pehmeä sointi luovat rauhallisen ja haikean tunnelman.
- Liike on hidasta, virtaavaa ja valuu painavana maata kohden.

Kokeilkaa yhdessä lasten kanssa millaisella musiikilla ja liikkeellä ilmaisette surun tunnetta.

Helpot, nopeasti omaksuttavat leikit:

- [Muotilaulu - tunne- ja musiikkiliikuntaleikki](#)
- [Pikkutossut tunteiden pyörteissä - luova tunne- ja liikuntaleikki](#)
- [Sammakkoguru - luova tanssi- ja rauhoittumisleikki \(leikkiohje 1\) sekä rentoutumis- ja kehon hahmotusleikki \(leikkiohje 2\)](#)
- [STOP! - tunne- ja musiikkiliikuntaleikki](#)
- [Tervetuloa alkulaulu - tuokion aloitusleikki](#)

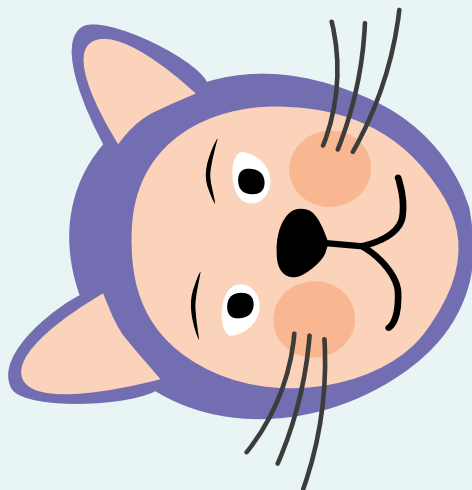
Hieman enemmän valmistelua tai opettelua vaativat leikit:

- [Arkiblues \(Tunneblues\) - arkiarheiset leikit](#)
- [Tipsun suru - musiikkimaalaustarina](#)
- [Tunteellinen eläintarha - luova tunne- ja liikuntaleikki](#)

Löydät kaikki Musatossujen leikkiohjeet osoitteesta oomc.fi > Musatossut > Leikkipankki ja tulostettavat materiaalit

SURUMITTARI

1

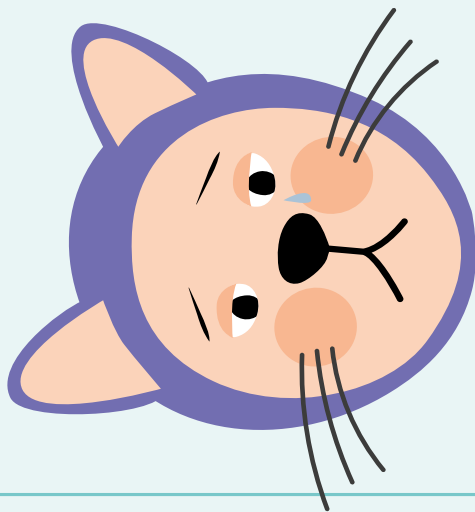

EN OLE
SURULLINEN

2

OLEN VÄHÄN
SURULLINEN

3

OLEN TODELLA
SURULLINEN

Euroopan unionin
osarahoittama

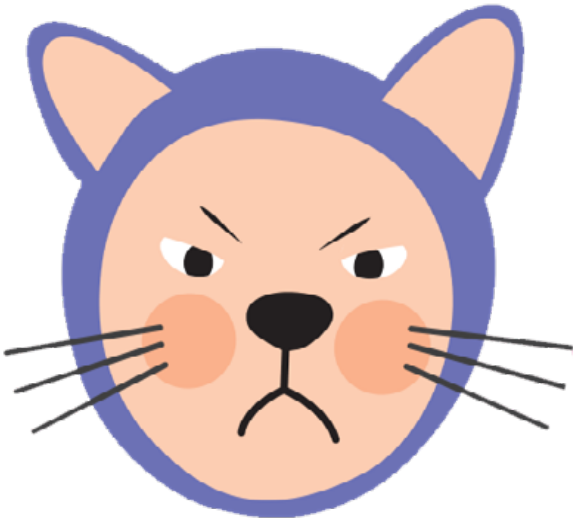

Materiaali on tuotettu osana Musatossut-projektia.

VIHA

[Tunnepulmamaja video](#)

Tunne musiikissa ja liikkeessä näyttäytyy seuraavanlaisesti:

- Musiikin nopea rytmi, äänenvoimakkuuden vaihtelut ja suuri äänenvoimakkuus kuvastavat vihaista tunnelmaa.
- Liike on voimakasta, nopeaa ja terävää ja siinä voi näkyä iskuja, laajaa tilankäyttöä ja äkillisiä pysähdyksiä.

Kokeilkaa yhdessä lasten kanssa millaisella musiikilla ja liikkeellä ilmaisette vihan tunnetta.

Helpot, nopeasti omaksuttavat leikit:

- [Muotilaulu - tunne- ja musiikkiliikuntaleikki](#)
- [Pikkutossut tunteiden pyörteissä - luova tunne- ja liikuntaleikki](#)
- [Sammakkoguru - luova tanssi- ja rauhoittumisleikki \(leikkiohje 1\) sekä rentoutumis- ja kehon hahmotusleikki \(leikkiohje 2\)](#)
- [STOP! - tunne- ja musiikkiliikuntaleikki](#)
- [Tervetuloa alkulaulu - tuokion aloitusleikki](#)

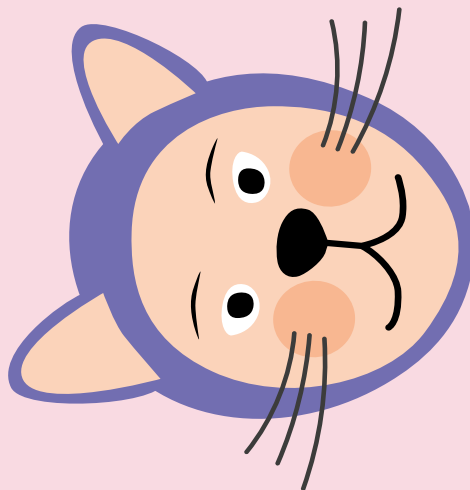
Hieman enemmän valmistelua tai opettelua vaativat leikit:

- [Arkiblues \(Tunneblues\) - arkieläimet leikit](#)
- [Tunteellinen eläintarha - luova tunne- ja liikuntaleikki](#)

Löydät kaikki Musatossujen leikkiohjeet osoitteesta oomc.fi > Musatossut > Leikki pankki ja tulostettavat materiaalit

VIHAMITTARI

1

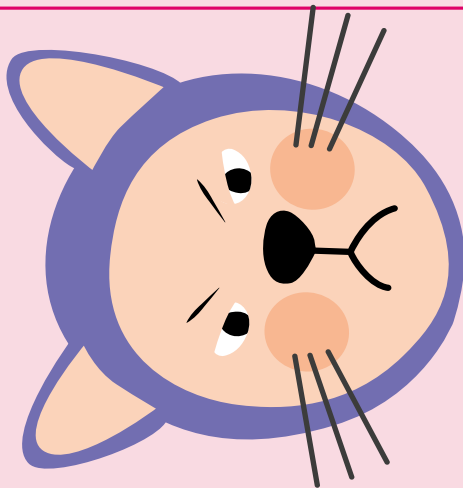

EN OLE
VIHAINEN

2

OLEN VÄHÄN
VIHAINEN

3

OLEN TODELLA
VIHAINEN

Euroopan unionin
osarahoittama

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

Materiaali on tuotettu osana Musatossut-projektia.